

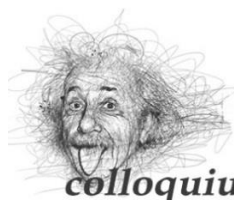
colloquium-journal

ISSN 2520-6990

Międzynarodowe czasopismo naukowe

Art
Culturology
Jurisprudence
Medical science
Economic science
Computer science
Philological science
Pedagogical science
№29(222) 2024

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Colloquium-journal №29 (222), 2024

Część 1

(Warszawa, Polska)

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak**
Ewa Kowalczyk

Rada naukowa

- **Dorota Dobija** - profesor i rachunkowości i zarządzania na uniwersytecie Koźmińskiego
- **Jemielniak Dariusz** - profesor dyrektor centrum naukowo-badawczego w zakresie organizacji i miejsc pracy, kierownik katedry zarządzania Międzynarodowego w Ku.
- **Mateusz Jabłoński** - politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.
- **Henryka Danuta Stryczewska** – profesor, dziekan wydziału elektrotechniki i informatyki Politechniki Lubelskiej.
- **Bulakh Iryna Valerievna** - profesor nadzwyczajny w katedrze projektowania środowiska architektonicznego, Kijowski narodowy Uniwersytet budownictwa i architektury.
- **Leontiev Rudolf Georgievich** - doktor nauk ekonomicznych, profesor wyższej komisji atestacyjnej, główny naukowiec federalnego centrum badawczego chabarowska, dalekowschodni oddział rosyjskiej akademii nauk
- **Serebrennikova Anna Valerievna** - doktor prawa, profesor wydziału prawa karnego i kryminologii uniwersytetu Moskiewskiego M.V. Lomonosova, Rosja
- **Skopa Vitaliy Aleksandrovich** - doktor nauk historycznych, kierownik katedry filozofii i kulturoznawstwa
- **Pogrebnaya Yana Vsevolodovna** - doktor filologii, profesor nadzwyczajny, stawropolski państwowy Instytut pedagogiczny
- **Fanil Timeryanowicz Kuzbekov** - kandydat nauk historycznych, doktor nauk filologicznych. profesor, wydział Dziennikarstwa, Bashgosuniversitet
- **Aliyev Zakir Hussein oglu** - doctor of agricultural sciences, associate professor, professor of RAE academician RAPVHN and MAEP
- **Kanivets Alexander Vasilievich** - kandydat nauk technicznych, profesor nadzwyczajny Wydział Agrotechnologii i Transportu Drogowego, Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Połtawie
- **Yavorska-Vitkovska Monika** - doktor edukacji, szkoła Kuyavsky-Pomorsk w bydgoszczu, dziekan nauk o filozofii i biologii; doktor edukacji, profesor
- **Chernyak Lev Pavlovich** - doktor nauk technicznych, profesor, katedra technologii chemicznej materiałów kompozytowych narodowy uniwersytet techniczny Ukrainy „Politechnika w Kijowie”
- **Vorona-Slivinskaya Lyubov Grigoryevna** - doktor nauk ekonomicznych, profesor, St. Petersburg University of Management Technologia i ekonomia
- **Voskresenskaya Elena Vladimirovna** doktor prawa, kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Ochrony Własności Intelektualnej w dziedzinie techniki, Politechnika im. Piotra Wielkiego w Sankt Petersburgu
- **Tengiz Magradze** - doktor filozofii w dziedzinie energetyki i elektrotechniki, Georgian Technical University, Tbilisi, Gruzja
- **Usta-Azizova Dilnoza Ahrarovna** - kandydat nauk pedagogicznych, profesor nadzwyczajny, Tashkent Pediatric Medical Institute, Uzbekistan
- **Oktay Salamov** - doktor filozofii w dziedzinie fizyki, honorowy doktor-profesor Międzynarodowej Akademii Ekoenergii, docent Wydziału Ekologii Azerbejdżańskiego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa
- **Karakulov Fedor Andreevich** – researcher of the Department of Hydraulic Engineering and Hydraulics, federal state budgetary scientific institution "all-Russian research Institute of hydraulic Engineering and Melioration named after A. N. Kostyakov", Russia.
- **Askaryants Wiera Pietrowna** - Adiunkt w Katedrze Farmakologii, Fizjologia. Taszkencki Pediatryczny Instytut Medyczny. miasto Taszkent

calaméo

SlideShare

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>

CONTENTS

ART

Кулиева Ф.К. ПРЕДМЕТЫ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА ПОСЕЛЕНИЯ НАХЧЫВАН ТЕПЕ.....	4
Guliyeva F.G. OBJECTS OF ARTS AND CRAFTS OF THE SETTLEMENT NAKHCHIVAN TEPE.....	4

COMPUTER SCIENCE

Karakhanli A.A. APPLICATION OF COMPUTER TECHNOLOGY IN BUILDING A NEW MODEL OF TRAINING METHODOLOGY	9
--	---

CULTURAL SCIENCE

Huseynova G. TV REPORTING ITS TYPES AND FUNCTIONS	13
---	----

MEDICAL SCIENCE

Qaragozova K.C., Rustamov E.A., Abdulazimova G.N. METHODS OF TREATMENT AND DIAGNOSIS OF CHRONIC APICAL PERIODONTITIS.....	17
---	----

Imanov E.A., Ibragimov E.A., Kalbiyeva N.A. METHODOLOGY FOR FILLING PERMANENT TEETH IN CHILDREN WITH UNFORMED ROOTS.....	21
--	----

Aliyev V.I. ORTHOPEDIC STRUCTURES WITH SUPPORT ON IMPLANTS.....	24
---	----

Mammadova S.A., Rustamov E.A., Orujov A.V. IMPACT OF SYSTEMIC DISEASES ON PERIODONTIUM	27
--	----

Aykhan A.E., Ruslan P.T. THE EFFECTS OF STRESS ON THE HUMAN IMMUNE SYSTEM: A BIOPSYCHOLOGICAL PERSPECTIVE	31
---	----

Melisa V.O., Mahir S.A., Fuad M.Y. PREVENTION OF DENTAL IMPLANTATION COMPLICATIONS IN PERSONS WITH METABOLIC DISORDERS	35
--	----

Сас А.В., Сас Ю.О., Андрущак М.О. СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ COVID-19	40
---	----

Sas A.V., Sas Yu.O., Andrushchak M.O. MODERN METHODS OF DIAGNOSTIC COVID-19.....	40
--	----

Romanchuk L.I., Asafat D.V., Moskaliuk V.S., Sanduliak T.E. ANTI-VACCINATION TRENDS IN PERTUSSIS PREVENTION. A NEW LOOK AT THE DIAGNOSIS OF RESPIRATORY INFECTION	42
---	----

Brahar D., Vlaiko I., Andruschak A. INFLAMMATORY BOWEL DISEASES AND COURSE OF COVID-19	44
--	----

Tomashuk A.S. HYPOTHESIS REGARDING A PRINCIPLE OF WORK OF THE PHENOMENON OF TELEPATHY	46
---	----

Makarenko V.G., Chupis V.K., Andrushak M.O. LEPTOSPIROSIS: CLINICAL MANIFESTATIONS AND DIAGNOSES	54
--	----

PEDAGOGICAL SCIENCE

Байдюлін В.

ОСОБЛИВОСТІ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ З БІЗНЕС-КАР'ЄРИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ56

Baidulin V.

PECULIARITIES OF COUNSELING STUDENTS OF PROFESSIONAL EDUCATION WITH BUSINESS CAREER IN THE INFORMATION SPACE IN MODERN CONDITIONS56

Шапочка К.А., Вдовиченко Р.П., Апостолова І.Г.

ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ІЗ ООП ДО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ОСОБИСТИСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ60

Sharochka K.A., Vdovychenko R.P., Apostolova I.G.

CHILDREN WITH SEN PREPARATION FOR EDUCATION IN THE PERSON-ORIENTED APPROACH SYSTEM60

PHILOLOGICAL SCIENCE

Mammadova Zh.E.

CHAT GPT AS A LEARNING TOOL IN EDUCATION64

Мамедова Ж.Э.

CHAT GPT КАК ИНСТРУМЕНТ ОБУЧЕНИЯ В ОБРАЗОВАНИИ64

ECONOMIC SCIENCE

Bakhshaliev S.E.

SUSTAINABILITY AND CORPORATE GOVERNANCE IN DRILLING OPERATIONS68

Ашинова М.К., Ешугова С.К., Кадакоева Г.В., Чаусов А.М.

РОЛЬ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОМ РАЗВИТИИ РЕГИОНА72

Ashinova M.K., Yeshugova S.K., Kadakoeva G.V., Chausov A.M.

THE ROLE OF SMALL BUSINESS IN THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION72

JURISPRUDENCE

Горпнич Д.С., Горпнич М.С., Копилов Е.В.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ЗАВОЛОДІННЯМ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ76

Норпnych D.S., Норпnych M.S., Kopylov E.V.

SEPARATE ISSUES OF THE USE OF CRIMINAL ANALYSIS IN DISCLOSURE OF CRIMES RELATED TO ILLEGAL POSSESSION OF MOTOR VEHICLES76

Диннік Д.С., Кулага І.Р., Копилов Е.В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ80

Dinnik D.S., Kulaga I.R., Kopylov E.V.

ENSURING HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS DURING CONDUCTIVE INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS80

Серемчук К.В., Янченко Д.О., Марієнко А.О.

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРОТИДІЯ РЕЦИДИВНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ85

Mariienko A.O., Seremchuk K.V., Yanchenko D.O.

CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS AND COUNTERACTION TO RECURRENT CRIME85

Соловей Є.

ПІДГОТОВКА ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ89

Solovei Ye.

PREPARATION OF THE DRAFT PROJECT OF THE PROGRAM OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF LOCAL GOVERNMENT BODIES: THEORETICAL AND LEGAL ASPECT89

Шапочка К.А.,*кандидатка педагогічних наук, доцентка Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*ORCID: [0000-0002-4827-599X](https://orcid.org/0000-0002-4827-599X)**Вдовиченко Р.П.,***кандидат педагогічних наук, доцентка Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*ORCID: [0000-0002-3100-6697](https://orcid.org/0000-0002-3100-6697)**Апостолюва І.Г.***здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського***ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ІЗ ООП ДО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ****Shapochka K.A.,***Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor**V.O. Sukhomlynskyi National University of Mykolaiv*ORCID: [0000-0002-4827-599X](https://orcid.org/0000-0002-4827-599X)**Vdovychenko R.P.***Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Pedagogy, Psychology and Inclusive Education Department**V.O. Sukhomlynskyi National University of Mykolaiv*ORCID: [0000-0002-3100-6697](https://orcid.org/0000-0002-3100-6697)**Apostolova I.G.***the second (master's) level of higher education V.O. Sukhomlynskyi National University of Mykolaiv***CHILDREN WITH SEN PREPARATION FOR EDUCATION IN THE PERSON-ORIENTED APPROACH SYSTEM****Анотація**

Стаття присвячена аналізу поглядів Марії Монтессорі, Василя Сухомлинського та принципів інклюзивної освіти з позиції підготовки дітей із ООП до навчання в системі особистісно-орієнтованого підходу. Наголошує, що ці підходи акцентують увагу на індивідуальності дитини, її унікальних потребах і можливостях, а також на створенні освітнього середовища, яке сприяє розвитку кожного учня і відповідає концепції реалізації особистісно-орієнтованого підходу. Особистісно-орієнтований підхід до навчання — це педагогічна концепція, яка передбачає фокусування на особистості учня як на центральному об'єкті освітнього процесу, з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб, інтересів та можливостей кожного учня, зокрема із ООП, створюючи умови для його гармонійного розвитку та самореалізації.

Abstract

The article is devoted to the analysis of the views of Maria Montessori, Vasyl Sukhomlynskyi and the principles of inclusive education. Emphasizes that these approaches emphasize the individuality of the child, his unique needs and opportunities, as well as the creation of an educational environment that promotes the development of each student and corresponds to the concept of implementing a person-oriented approach. A person-oriented approach to learning is a pedagogical concept that involves focusing on the personality of the student as the central object of the educational process, taking into account the individual characteristics, needs, interests and capabilities of each student, in particular with SEN, creating conditions for his harmonious development and self-realization.

Ключові слова: особистісно-орієнтований підхід, інклюзивна освіта, діти з ООП, М. Монтессорі, В. Сухомлинський

Keywords: personal-oriented approach, inclusive education, children with SEN, M. Montessori, V. Sukhomlynskyi

Окремі аспекти особистісного підходу відображені у працях, присвячених дослідженням особистості як у зарубіжних, так і вітчизняних вчених. З-поміж авторів можна назвати Б.Ананьєва,

О. Асмолова, Л. Божович, Л. Виготського, В. Давидова, У. Джеймса, П. Жане, Г. Костюка, Ф. Лерша, А. Маслоу, В. Рибалка, К. Роджерса, С. Рубінштейна, І. Сікорського, В. Сухомлинського, К. Ушинського, І. Якиманську та ін. На сучасному етапі

розвитку педагогічної науки в Україні в працях І. Беха, С. Подмазіна, О. Савченко, Г. Назаренко намічено підходи до розробки цілісної концепції особистісно-орієнтованої освіти школярів.

О. Савченко зазначала, що в системі особистісно-орієнтованої освіти підростаючого покоління важлива роль відводиться педагогу, «якому необхідно відійти від навчально-дисциплінарної моделі і переорієнтувати педагогічний процес на головне – особистість». Орієнтація на особистість вимагає досконалого знання вчителем кожного учня. Для реалізації особистісно-орієнтованого підходу необхідно організувати освітньо-виховний процес таким чином, щоб центром виховання стала б особистість дитини, її самобутність і самоцінність. Як вважає І. Якиманська, саме визнання учня головною дійовою фігурою всього освітнього процесу і є особистісно-орієнтованим навчанням і вихованням. «Особистісно-орієнтоване виховання – це утвердження людини як найвищої цінності, навколо якої ґрунтуються всі інші суспільні пріоритети», – вважає І. Бех.

Так, у книзі «Педагогічна антропологія» М. Монтессорі довела, що визначення особистісно-орієнтованого підходу до становлення кожної дитячої особистості можливе на основі спостережень за дитиною у діяльності з варіативним дидактичним матеріалом, а надання їй можливості вибору дидактичного матеріалу сприяє самодіяльності дитини, розвитку вибіркової, допомагає самовихованню особистісних властивостей, самостійності, підтримці позитивної самооцінки, підвищенню впевненості в собі та збереженню унікальної дитячої своєрідності.

Погляди Марії Монтессорі на особистісно-орієнтований підхід до підготовки дітей до школи є ключовими в її педагогічній системі, відомій як метод Монтессорі.

М. Монтессорі підкреслювала важливість врахування індивідуальних особливостей кожної дитини, її інтересів, здібностей та темпів розвитку. Вона вважала, що освіта повинна бути персоналізованою і сприяти самостійності дитини. М. Монтессорі вважала, що навчання починається з розвитку сенсорних відчуттів, через які діти пізнають світ. Це забезпечує фундамент для розвитку більш складних навичок. Відповідно до її філософії, діти мають можливість самостійно вибирати матеріали для навчання, що сприяє їх відповідальності за власний процес навчання і розвитку. Вчитель у цій системі є не інструктором, а спостерігачем і консультантом, який створює умови для самостійної діяльності дітей. М. Монтессорі наголошувала, що освітнє середовище повинно бути спеціально організоване для заохочення самостійності та творчості дітей. Усі матеріали мають бути доступними для дитини, а навчальне обладнання адаптоване до її вікових особливостей. Хоча індивідуальне навчання є важливим, діти в групах також взаємодіють один з одним, навчаючись спілкуванню, співпраці і взаємоповазі.

Таким чином, методика М. Монтессорі акцентує на повазі до особистості дитини та її природного розвитку, забезпечуючи навчання через досвід, що сприяє розвитку самостійності, відповідальності та індивідуальності дитини.

Видатним педагогом В. Сухомлинським була створена новаторська методика підтримки індивідуальної своєрідності дитини, основою якої стала опора на емоційні переживання дитини як необхідну умову розвитку її творчих здібностей. В. Сухомлинський вважав, що становлення повноцінної особистості неможливе без надання дитині можливості вільно розвиватись. Найважливішим методом вивчення своєрідності кожної дитини вчений вважав спостереження, а спостережливість визначав як провідну професійну властивість педагога. Він довів, що вивчення індивідуальних особливостей дитини необхідно розпочинати із вивчення її сімейного оточення.

Методика підтримки індивідуальності дитини за В.О. Сухомлинським базується на його гуманістичній педагогіці, де головною метою виховання є всебічний розвиток особистості дитини з урахуванням її унікальних індивідуальних особливостей. Основні принципи, що лежать в основі підтримки індивідуальності за В. Сухомлинським, включають: 1) повагу до особистості дитини. В. Сухомлинський підкреслював, що кожна дитина — це унікальна індивідуальність зі своїм внутрішнім світом, інтересами та здібностями. Педагог має поважати цю індивідуальність і не примушувати дітей слідувати однаковим стандартам. 2) Індивідуальний підхід до виховання та навчання. Необхідно шукати ключ до кожної дитини, пізнаючи її інтереси, нахили та здібності, щоб створити сприятливі умови для їхнього розвитку. У своїй практиці педагог використовував спостереження для того, щоб краще зрозуміти, як кожна дитина вчиться та взаємодіє зі світом. 3) Розвиток здібностей через творчість. В. Сухомлинський вважав, що кожна дитина має творчий потенціал, який необхідно підтримувати і розвивати. Він використовував творчі завдання, заняття мистецтвом, ігри та казки для заохочення дітей до самовираження. 4) Емоційне виховання. В. Сухомлинський надавав велике значення емоційному розвитку дитини. Він вірив, що для повного розкриття індивідуальності важливо виховувати в дітях почуття радості, задоволення від пізнання, любові до природи, людей та праці. Емоційна підтримка сприяє розвитку впевненості у власних силах і самоповазі. 5) Сім'я як партнер у вихованні. В. Сухомлинський бачив важливу роль сім'ї у розвитку індивідуальності дитини. Він вважав, що вчителі та батьки мають співпрацювати, щоб створювати єдиний освітньо-виховний простір для підтримки унікальних здібностей дитини. 6) Роль вихователя як наставника. Учитель, на думку Василя Сухомлинського, має бути наставником, який допомагає дитині пізнавати світ і себе, створює умови для вільного розвитку та самовираження. Завдання педагога — бачити сильні сторони кожної дитини й підтримувати її у розвитку.

Загалом, концепція В. Сухомлинського передбачає можливість до варіювання (ускладнення, збагачення) освітньо-виховного змісту та використання найбільш дієвих для його засвоєння дітьми методів і прийомів педагогічної роботи.

Перебудова освітньої системи України в рамках впровадження інклюзивної парадигми, з акцентом на освітню підтримку, вимагає комплексних змін, спрямованих на створення умов для рівного доступу до якісної освіти для всіх учнів, зокрема дітей з особливими освітніми потребами. Це ключовий аспект реформи «Нова українська школа» (НУШ). Для успішного впровадження інклюзивної освіти необхідно зосередитися на наступних напрямках: *Зміна педагогічних підходів і методик* (Освітня система має перейти від традиційного підходу, де всіх учнів оцінюють за однаковими критеріями, до індивідуалізованого навчання. Це вимагає: використання диференційованих підходів до навчання, які враховують індивідуальні особливості та потреби кожної дитини. Використання методик і технологій, які дозволяють адаптувати освітній процес для дітей з різними можливостями (зокрема методики Монтесорі, що сприяють самостійному розвитку, або корекційно-розвивальні методи). *Підготовка та підвищення кваліфікації вчителів* (Для успішного впровадження інклюзивної освіти вчителі повинні мати спеціальні знання та навички роботи з дітьми з різними потребами: організація курсів підвищення кваліфікації та перепідготовки для вчителів, які включають теми інклюзивної освіти, розвиток компетенцій з адаптації навчальних матеріалів і методів; підготовка педагогів для роботи в інклюзивних класах, зокрема вміння працювати з індивідуальними освітніми планами). *Освітні асистенти та спеціалісти з підтримки (супервізори, наставники)* (Впровадження інклюзивної парадигми передбачає розширення штату спеціалістів: запровадження інституту асистентів учителів, які допомагають у роботі з дітьми з особливими потребами. Асистенти допомагають адаптувати завдання, контролюють виконання і підтримують дітей у навчальному процесі. Підключення до освітнього процесу психологів, логопедів, дефектологів, реабілітологів, які можуть надавати необхідну допомогу дітям з різними видами особливих освітніх потреб). *Індивідуальні програми розвитку*. (Кожен учень з особливими потребами має отримати ІПР, розроблену командою педагогів та спеціалістів, що враховує особливості розвитку дитини, її сильні сторони, потреби та умови для оптимального навчання). *Створення доступного навчального середовища*. (Інклюзія потребує фізичних змін у школах: забезпечення доступу до навчальних приміщень для дітей з обмеженими фізичними можливостями (пандуси, ліфти, спеціально облаштовані туалети). Адаптація матеріально-технічної бази (наприклад, спеціальне обладнання, дидактичні матеріали, допоміжні технології для дітей із сенсорними порушеннями). *Інклюзивна культура і толерантність*. (Школа має створювати атмосферу прийняття та підтримки різноманітності:

проведення інформаційно-просвітницьких кампаній для учнів і батьків, спрямованих на формування толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами. Заохочення взаємодії між усіма учнями, розвиток командної роботи та поваги до індивідуальності кожної дитини). *Фінансова підтримка* (Впровадження інклюзивної освіти потребує фінансових ресурсів для забезпечення: закупівлі спеціалізованого обладнання та матеріалів. Підтримки педагогічного і додаткового персоналу (асистенти вчителів, корекційні педагоги). Організації навчальних курсів для підвищення кваліфікації вчителів. *Партнерство з батьками*. (Батьки є важливими партнерами у процесі інклюзивного навчання. Важливо забезпечити їхню активну участь у розробці ІПР, а також у процесі прийняття рішень щодо освітньої траєкторії дитини).

Для успішної перебудови освітньої системи України з урахуванням інклюзивної парадигми необхідно здійснити глибокі системні зміни. Це передбачає розвиток індивідуального підходу до кожної дитини, підготовку педагогів і спеціалістів, створення сприятливого освітнього середовища та розвиток культури інклюзії в суспільстві. Інклюзивна освіта в рамках "Нової української школи" не лише сприяє рівному доступу до знань, а й формує толерантне та відкрите до різноманітності суспільство.

Висновок, який можна зробити на основі проаналізованих поглядів Марії Монтесорі, Василя Сухомлинського та принципів інклюзивної освіти сьогодні, полягає в тому, що всі ці підходи акцентують увагу на індивідуальності дитини, її унікальних потребах і можливостях, а також на створенні освітнього середовища, яке сприяє розвитку кожного учня і відповідає концепції реалізації особистісно-орієнтованого підходу. Особистісно-орієнтований підхід до навчання — це педагогічна концепція, яка передбачає фокусування на особистості учня як на центральному об'єкті освітнього процесу. Цей підхід враховує індивідуальні особливості, потреби, інтереси та можливості кожного учня, створюючи умови для його гармонійного розвитку та самореалізації.

Отже, ключовими спільними рисами, що об'єднують зазначені педагогічні ідеї є:

Повага до індивідуальності. Як М. Монтесорі, так і В. Сухомлинський, а також сучасна інклюзивна освіта наголошують на необхідності врахування індивідуальних особливостей кожної дитини. Освіта повинна бути адаптована до її потреб, темпу розвитку і здібностей.

Створення середовища для розвитку. Усі три підходи визнають важливість створення спеціально підготовленого середовища, яке стимулює розвиток дитини. М. Монтесорі розробила методику сенсорного середовища для самостійного навчання, В. Сухомлинський приділяв велику увагу емоційно-ціннісній атмосфері, а інклюзивна освіта зосереджена на доступності середовища для дітей з різними можливостями.

Самостійність та відповідальність дитини. М. Монтесорі підтримувала ідею самостійного навчання та розвитку, що сприяє відповідальності дитини за власний процес навчання. В. Сухомлинський також підкреслював важливість залучення дітей до активної участі у власному розвитку. Інклюзивна освіта прагне до того, щоб кожна дитина мала можливість виявляти ініціативу та брати участь у процесі навчання, незважаючи на її особливості.

Соціалізація та емоційний розвиток. Для В. Сухомлинського велике значення мала емоційна складова освіти та розвиток соціальних навичок дитини, що також відповідає принципам інклюзивної освіти, де соціалізація дітей з різними потребами є важливою складовою навчання. М. Монтесорі також підтримувала розвиток взаємодії між дітьми у підготовленому середовищі.

Педагогічна підтримка та наставництво. У всіх цих підходах вчитель виконує роль наставника, який підтримує і направляє дитину в її індивідуаль-

ному розвитку. Це зберігає основну ідею — навчання має бути орієнтованим на дитину і її потреби, а не на стандарти або універсальні вимоги.

Отже, сучасна інклюзивна освіта поєднує ключові ідеї М. Монтесорі та В. Сухомлинського, підкреслюючи повагу до індивідуальності дитини, створення умов для її самостійного розвитку, емоційної підтримки та соціальної інтеграції в колективі.

Список використаних джерел:

1. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2-х кн. Кн. 1. *Особистісно-орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади*. Київ : Либідь, 2003. 280 с.
2. Монтеessori М. Помоги мне это сделать самому / Сост., вступ. статья М. В. Богуславский, Г. Б. Корнетов. Москва : Издат.дом «Карпуз», 2000. 272 с.
3. Савченко О. Я. Розвивай свої здібності : навч. посібн. Київ : Освіта, 1995. 159с.
4. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5-ти т. Київ : Рад. школа, 1977. Т. 3. Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи до сина. 670 с.

Colloquium-journal №29 (222), 2024

Część 1

(Warszawa, Polska)

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Czasopismo jest zarejestrowany i wydany w Polsce. Czasopismo publikuje artykuły ze wszystkich dziedzin naukowych. Magazyn jest wydawany w języku angielskim, polskim i rosyjskim.

Częstotliwość: co tydzień

Wszystkie artykuły są recenzowane.

Bezpłatny dostęp do elektronicznej wersji magazynu.

Przesyłając artykuł do redakcji, autor potwierdza jego wyjątkowość i jest w pełni odpowiedzialny za wszelkie konsekwencje naruszenia praw autorskich.

Opinia redakcyjna może nie pokrywać się z opinią autorów materiałów.

Przed ponownym wydrukowaniem wymagany jest link do czasopisma.

Materiały są publikowane w oryginalnym wydaniu.

Czasopismo jest publikowane i indeksowane na portalu eLIBRARY.RU,

Umowa z RSCI nr 118-03 / 2017 z dnia 14.03.2017.

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak, Ewa Kowalczyk**

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

Format 60 × 90/8. Nakład 500 egzemplarzy.

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>